

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת ראה
תשפ"ב

גיליון 126

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

בוחרים פטוב ופחיים!

פניני הפרשה

בריש פרישיתנו: "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה". מהו הקללה והברכה והקללה שמציב כאן הקב"ה לפני ישראל? רש"י בפירושו; כי הכוונה לסדר הברכות והקלקלות שהצטוו בני ישראל להלך, לתת על ירדן גרזים ועל ירדן עיבל. אולם הרמב"ן מפרש: כי אין הכוונה לברכות ולקלקלות שנאמרו על שני ההרים הללו, כי אם לכלל המצוות והעבירות. הקב"ה נותן ומאפשר לכל אחד לבחור ולהחליט - אם ברצונו ללכת בדרך הברכה או בדרך הקללה.

בעצם זהו אחד מכללי היסוד שבהנהגת הקב"ה את עולמו, הבחירה שנתונה בידי האדם, לבחור בטוב - בחיים, יחיים נצחיים או להיפך ח"ו.

הקב"ה נתן לנו את הבחירה - אך הוא מצוונו לבחור בטוב האמיתי. וכדברי רש"י על הפסוק (נצבים ל יט) "ובחרת מות" - "אני מורה על שבתחרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו - בחר לך חלק יפה בנחלתי ומעמידו על חלק היפה ואומר לו את זה ברור לך. ועל זה נאמר: 'ח' מנת חלקי וכוסית אתה תומך גורלי' - הנחת ידי על גורל הטוב לומר את זה קח לך'.

וכך הם הדברים בליקוטי מוה"ר"ן (תורה ק"י): "שמעתי שאיש אחד שאל אותו: כיצד הוא הבחירה, השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. ומוסיף מוה"ר"ן עוד בכתיבתו: ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מורגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעויהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד.

המטה שבידי הבחירה

היה זה בתחילת ההתגלות למשה בסנה, הקב"ה אמר לו, שישליך המטה שבידו וישליכהו ארצה ויהי לנחש. ענינו של 'מטה' זה מקשר מוה"ר"ן (נטי"ו מ"ב) ל'בחירה' של בני אדם. וכך שם תורף דבריו השרשיים המרוויים - בבחירה של בני אדם לטוב או להיפוכו: משה רבינו מלאך בתחילה בשליחותו, כי אמר שאין בידו לגאול ולהאיר בהם הדעת, מחמת שידע שיש בשראיה כמה אנשים שקלקלו הרבה. ולא כן אמר לו ה' יתברך שישליך את המטה ארצה, ואיתה שימטה משה, דא 'מט'י' שמשם שורש הבחירה - שהוא לשון מטה שיש ביד האדם להטות לכאן ולכאן.

הקב"ה הראה לו במופת זה כוח הבחירה, ולכך ציווה שישליך המטה שהוא בחינת כוח הבחירה - 'ארצה', שישליכהו לתוך ארציות וגשמיות של ההמון, ותכף כשהשליכהו ארצה, 'ויהי לנחש'. כי אצל אלו המונחים בארציות נתקף המטה שהוא כוח הבחירה לנחש - מגודל התגרות היצה"ר שרומו על ינחש הקדמוני. אך תיכף אמר לו הקב"ה: 'שלח ידך ואחז בזנבו, ובהמשך' ויהי למטה בכפיו, להורו ולחודיעו, שעל אף שהיצר הרע והנחש מתגבר כל כך בכוח הבחירה, אך על פי כן מידה טובה מרובה, ואפשר להפכו מ'נחש' ל'מטה', שנעשו בו אח"כ כל האותות והמופתים.

וכלל לך ברעיון דברים אלו מהמובא בספר 'לקט אמרים' (להגרי"ם שכתב) עה"פ (שמות ד ב): "מה זה בידך ואמר מטה": הקב"ה שאלו למשה רבינו - "מה זה בידך", כלומר, מה רכשת לעצמך והוא משלך? אמנם משה רבינו היה חכם, גיבור ועשיר כמובא בחז"ל (שבת צב), אך משה ידע כי לכל אלה לא הגיע מכוחו העצמי, אלא מהקב"ה שהשפיע לו כל זאת, ואם יטלם ממנו, שוב אינו שווה כלום.

זכה לשבר הכל - מחמת שבר בחיים
מיסיפרי הצדיקים שקוראים ושומעים נוכל ללמוד 'דרך לחיים' - כמה חשובה היא הבחירה הנכונה, ובייחוד כמה יש בידי האדם הכוח לבחור בבחירה הנכונה והרצויה. וכך ממחיש לנו זאת רבי נתן, עת הוא מספר מעבודת ה' של רבנו בימי ילדותו, כשמדגיש בדיבוריו, שכל מה שהוא מספר - ללמדנו הוא בא, מגודל כוח ה'בחירה' שמתגבר על האדם, אך אשרי זה האיש שבחר בחיים, שבחר בטוב הנצחי.

וכה הוא אמרתו (שבחי הר"ן כה): 'וכל מה שסיפרנו עד הנה... מעניין עבודתו ודרכו בימי ילדותו, למען נדע ונשכיל איך הבחירה חופשית, וכי אדם יוכל לזכות אם ירצה למעלה מופלגת מאד. אף-על-פי שנדמה לו שקשה וכבד עליו העבודה מאד, ואין מניחים אותו להיכנס כלל בעבודתו יתברך, כי התאוות והמידות רודפים אחרינו מאד, אף-על-פי-כן צריך שיהיה עקשן בעבודתו, ולבלי להסתכל על כל זה. כי בסיפורים הללו יבין החכם מדעתו, איך גם על רבנו הקדוש והנורא, זכר צדיק וקדוש לברכה, עבר גם-כן כל המניעות והכבדות הנ"ל, ועבר בכל זה, ואף-על-פי-כן זכה לשבר הכל מחמת שרצה באמת בעבודתו יתברך - וברח בחיים באמת עד שזכה למה שזכה...'

גם לך יש לב - אך תללב אותה

והדברים אמורים לכל אדם בכל עת ובכל זמן קטן כגדול: יזיבר פעם אחת מוה"ר"ן - מתבשרת הלב של אברהם אבינו, ובתוך שיחתו הקדושה ענה אחד לפניו בלשון צער וגניחה: "היאך לוקחים לב כזה?" גער בו מוה"ר"ן זכרונו לברכה ואמר אליו: "גם אתה יש לך לב כזה אלא שאין אתה מללב אותה". "ידו קאסט אויך דאס הארץ, נאר דו באהארצט עס נטי"ו! כי הבחירה חופשית אצל כל אדם, וכל אדם, אפילו הגרוע שבגרועים - יש בכוחו לזכות למדרגה הגדולה שבגדולות, וכמו שאמר חכמינו זכרונו לברכה (תנא דבי אליהו רבא פכ"ה), שצריך כל אדם לומר: מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי?

בוודאי יש כוח גם עתה לכל אחד ואחד

וגם לכל עת - כפי אמרנו - בשיחות הר"ן (שח) עת כתבו על אלו האמרים שהימים הקודמים היו יותר טובים 'כי באמת מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין האמת לאמתו יבין בשכל ויראה שגם בימים הראשונים היה העולם מלא דאגות וטרדות הפרנסה... וכן עכשיו בוודאי הבחירה חופשית ובוודאי יש כוח עתה גם עתה, לכל אחד ואחד לברוח מדאגות ושיחות של צער כאלה, לברוח מהם ולבטח בה' ולקבל על עצמו עמל התורה תחת עמל המר של דאגת העולם הזה. ובוודאי יפרנסו חשייתו, כי השם יתברך מפרנס העולם תמיד - כאז כן עתה. אדרבא, השם יתברך מנהיג העולם בכל פעם יפה יותר...'

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה - אומר הפסוק. זהו 'לפניכם' - זה תלוי בכם, ביד כל יחיד ויחיד. ועוד מדגיש לנו הפסוק: 'היום' - כן, גם בימינו אנו - יש לנו כוחות ויכולת לבחור בטוב. נשכיל ונדע לצלל את הבחירה הטובה, הבחירה בחיים חיים טובים וניחאים.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) לשון 'ראיה'. אפ"ל, נגד מה שנאמר בחטא הראשון - חטא 'אדם הראשון'. בלשון 'ראיה' (בראשית ג ו): 'ותרא האשה', וכמובא בחז"ל ע"כ, לכך הוזהרו כאן בלשון 'ראיה' - עד כמה ראייה לא טובה יכולה להביא לידי חטא ומכשול לדורות. וכן אפ"ל מהא טעמא שכתוב בלשון 'קללה' וכאשר היה בחטא אדם הראשון שהתקללו.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בלשון 'חיד', על אף שכל הפרשה בלשון 'רבים' נאמרה, וכבר עמדו ע"כ המפרשים (אור החיים, ועוד). ואפ"ל ע"פ מאמרם "חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם". וזהו 'ראה' בלשון 'חיד' - ובהמשך לשון 'רבים' שימשיך האדם חובתו הגדולה ואחריותו ממנו - לרבים.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בגמטריא 'מאתיים ועשר' (עם האותיות והתיבה) כמנין: שנות עם ישראל במצרים. 'אנכי' בגימטריה 'שמנים' כמנין: שנותיו של משה שהחל להתגלות לעם ישראל ולגאלם מצרים, ועוד 'אחד' הרוזן לבורא ית"ש. שמשה רבינו מזכיר לבני ישראל את אותות ה' ממצרים בכדי שיקיימו מצוותיו, דהא המצוות הם זכר ליציאת מצרים. וללשון 'ספר החינוך' במצוה כ"א, על סיפור יציאת מצרים: שיש במצוה זו: מצות עשה ומצות לא תעשה, כי הוא יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ובאמונתנו (ויעיין בליקו"מ ע"ד ב). וזה חזק של יציאת מצרים - בבחירה של כלל המצוות.

"אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) ענין 'לפניכם' הכתוב בפסוק, הוא מלשון: 'פנים' - דהא הברכות הוא ב'הארת פנים', ככתוב בברכת (במדבר כד): 'ברכך'... יאר ה' פניו אליך... ישא ה' פניו אליך. - דהוא הארת פנים. וכמובא מעלתו. ולהיפך 'אסתרת פנים' שכתוב עליה (מד"ר בראשית מב): 'אין לך שעה קשה כאותה שעה שכתב בה (דברים לא, יח): וְאֲנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פְּנֵי בְּעַת הַהֵיאָךְ, וְזוֹהוּ הַדְּגוּשׁוֹ שֶׁל 'לפניכם' מלשון 'פנים' הכתוב כאן בברכות ובקלות.

"אם לא תשמעו אל מצוות ה'... וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם... ללכת אחרי אלוהים אחרים" (יא כ"ח) לכאורה יש לדייק למה כתוב 'וסרתם מן הדרך' ולא מן ה'מצוות', שעל זה קאי הפסוק. וכן בהמשך 'ללכת', מהו ענין 'הליכה'.

ויש לומר בדבריהם: (סוטה ג): 'כל העושה מצוה אחת בעוה"ז מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא. שנאמר 'יהלך לפניך צדקך'. וכל העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפפתו והולפת לפניו ליום הדין שנאמר: 'לפתו ארחות דרכם...'. וזהו: ענינו של לשון 'דרך' ו'הליכה', דקאי על המצוות ועבירות שהולכת עם האדם. וכן מובא במשנה (אבות ד ב) ענין הליכה וריצה למצוות, ולהיפך הבריחה מהעבירות: 'הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה'. כן אפ"ל ע"פ המובא בזוהר (ח"ב רטו) ש'דרך' היא

המשך פניני הפרשה

ספורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

למען ישוב ה' מחרון אפן ונתן לך רחמים ורחמן"ך (דברים יד ח)

התבודדות באושוויץ

היה זה החסיד רבי בירך רובינזון מ'אוסטרובצה' שבפולין – אד מוצל מאש, מהקיבוץ של חסידי ברסלב בעיירה קסומה זו – שלגדות נהר הקמינה.

היה ב'שכילי עיירה זו' – שח רבי בירך כשעניו דומעות: "היו הרבה לומדים מופלגים שהצניעו לכת עם בוראם, וגם הפשוטים שבהם מופלאים היו בחסידותם ועבודתם את ה', חסידים בעלי מוח ולב שמקושרים היו בכל נימי נפשם ברכיבו הקדוש, בתורתו ובקיום עצותיו, ובשנות ההסתר אסתי' - עלו בסערה השמימה על קירוש ה' - - -

ר' בירך מיעט לספר על מוראות המלחמה, בפרט על התקופה בה שהה במקום הנורא, מחנה השמדה באושוויץ. פעם סיפר, כי החסיד רבי יצחק ברייטער – מגדולי המשפיעים ב'פולין' לפני המלחמה החזיר בו את ענין ההתבודדות, וזה מה שהחזיק אותו בכל אותם ימים קשים.

בימים הראשונים לבואו לאושוויץ, הבחין בו יהודי אחד כיצד הוא מתפלל לעת ערב וקורא 'קריאת שמע' בכוונה, הלה שאלו בפליאה "אתה עוד מאמין?" ר' בירך השיבו: "עלינו להאמין שיהיו יהודים שייצאו מכאן, מי יניצל – איני יודע, אבל אם תחזוק באמונה – תהיה אחד מהם". הלה ברוב ייאוש לעג במרידות לדבריו, אך ר' בירך לא עזבו, הרעיף עליו דיבורי ריאת שמים, עד שבהדרגה החזיר לו את אמונתו. שנים אחרי המלחמה, נפגשו שניהם ב'טורונטו', ואותו יהודי הזכיר לו ר' בירך את דבריו או במחנה.

באחד הימים, הוגיש כי מרוב רעב ממושך כוחותיו עוזבים אותו, באותם רגעים נדר נדר, שאם ייצא חי מהגיהנום, יעשה הכל כדי לקיומם את ענין רבינו בעולם.

היה פעם, שכב הוכנס לתאי הגזים יחד עם מאות יהודים, בתוך כך פנה אליו משהו ממכריו בשאלה "מה עושים?" ענה לאותו יהודי: הרבי לימד אותנו לעשות התבודדות, וידי ומשפט, וזה מה שנתר לנו לעשות בדקות אחרונות אלו - שנותר לנו לחיות..."

וכך הם החלו לעשות, לא חלפו אלא דקות ספורות, ובמקום שהגו יחדר מבעד לאשנב בתקרת התא ונשמתייהם תעלינה השמימה – נפתחו לפתע הדלתות, ואיש ס.ס. פוקד עליהם בצרחות: לצאת, הפקודה הייתה שגויה, קבוצה אחרת אמורה להיכנס. הם ניצלו בנס ממות.

'בכל התופת שבערת' העיד לימים: שררתי בזכות העצות של רבינו: 'מה שהחזיק אותי היה בעיקר ההתבודדות'. ובישיחה שמסר בישיבת ברסלב ב"ב, סיפר להם עובדה זו בהוסיפו, שגם בימי המלחמה האיומה, לא עבר עליו יום ללא התבודדות! (ע"פ בצלו של הרבי)

ל"א תאמץ את לבבך... מאחך האביון" (דברים טו ז)

זכותו של אהבת ישראל

איש עני היה באומן שעשה שמחת 'שלוש זכר' בליל שבת' עם לידת בנו. אך לבד מזמלו העני ניתוסף לו עוד מזל על מזלו הבישי – שלא התאמצו מכריו וקרוביו לבוא ל'שלוש זכר' – עקב מזג האוויר החורפי הקשה שזרחה בחוף בליל שבת זה.

אולם, היה זה החסיד רבי ישראל טרהוויצר ז"ל – שכדרכו בקודש, שהקפיד ללכת לכל השמחות של אנשי העיר, אור עזו ואתא ובא לשמחה.

אך מה נדהם עת בואו אחר גמר סעודתו לשמחה זו – לראות את דלתות ביתו של 'בעל השמחה' נעול ומסוגר. ואף גם כשהקיש על דלתות ביתו בחזקה – לא פתחו לו.

היה רבי ישראל – ואמר הלא דבר הוא, הקיש בדלתות השכנים לברר פשר העניין, ובשמעם: ניסו גם הם לדפוק על דלתו, וכשראו שהדלת לא נפתחה - פרצו אותה ומצאו את בני הבית שוכבים מעולפים... לאחר ביזור קצר התחוויר להם, שה'עשיתי' שדלקה בעת שנתם - החלה להפיץ עשן מחניק עד שהתעלפו, ולולא שבא רבי ישראל אותו ליל שבת – היו הולכים מן העולם בשל החניק הרב.

סיפור זה עורר רעש והתרגשות גדולה בכל העיר, ונתן להם ליבני העיר - לימוד עד כמה מנהג טוב של 'אהבת ישראל' הציל כמה נפשות ממות לחיים.

והלכת לאהליך" (דברים טו ז)

לכסוף עוד יכניסו לך משהו...

היה זה רבי החסיד משה ברסליבר - שהיה מתלמידיו הגדולים של רבי נתן מברסלב, כשהיה עוד בימי צעירותו אצל רבי נתן, סיפר לו סיפור שבו רימו לו ממה שיעבור עליו בימי חייו. ולכסוף סיים באמרו: 'ולכסוף עוד יכניסו לך משהו' - ! 'מען יועט דיר גאך עפעס אריין טראגן' ! ואכן כן היה, שרבי משה מצא רמזים שכסופו שסיפר לו - שתאמו ממה שעבר עליו בימי חייו.

והיה זה בערב שבת האחרונה של ימיו, שלא היה ניתן להשיג בכל עיר 'טשעהריק' גדים לכבוד שבת, מפאת החורף הקשה. והנה פתאום נכנס אליו אחד מתושבי העיר ואמר לו בשמחה: רבי משה; הצלחתי והשגתי והבאתי לכם במיוחד גדים לשבת.

כשמוע זאת רבי משה - נשתנו פניו והחווירו, כי הבין למה הדבר מרמו. ואכן בליל ראש חודש שבט, שזה יצא ביום ראשון בלילה, נפטרו והלך לעולמו, כדבר קדשו של רבי נתן.

מן הכפר ההוא ישיקי הנעדרים | להשתדל מה שאני פן יכול !

ילדים יקרים ! בואו והקשיבו ספור קטן - אצל עם מסר גדול שאפשר לקדם מאן בניצול מינוי ותינו, למלאותם בטוב אמת.

ידוע היה רבי נתן מברסלב ב'רצונותיו הגדולים - לזכות לבוא ל'ארג' ישראל'. הרבה תפלות הוא שפד על כך, וכן הרבה לדבר מגדל המעלה לבוא לארג' ישראל, וכמה פל אחד מ'ישראל' צריך לשבר את כל המניעות והקשיים לרצות לבא לארג' ישראל.

מרב ענגועיו היה חפץ לנסע כמה פעמים עד נמל 'אודסה' - שבעיר 'אודסה', באמרו: שאולי קשיה שם ידמו לו שפינה הנוסעת לארג' ישראל, והוא יוכל לעלות עליה.

הנה מוסרף ואומר צנחות: אני מחובתי הוא לנסע לאודסה - כי הנה הרי לא גבוא לעיר 'ברסלב' מקום מגורי. כשברצונו לומר כך: שאם הוא לא ישתדל לנסע לפחות לאודסה - בנדאי לא יגיע לארג' ישראל, לכן עליו לעשות השתדלותו מה שהוא יכול - ולהתקדם עד נמל אודסה.

ספור זה מלמדנו הרבה, שגם אם אנו לא יכולים לעשות הכל בשלמות, אך לפחות יש לנו להשתדל לעשות מה שאנו פן יכולים - אי העשיה בנדאי לא יוביל אותנו לשום מקום - אנו נחבים בכל דבר לעשות את ההשתדלות והעשיה שאנו פן יכולים לעשות והשם יהיה בעזרנו.

המשנה דבר אומרת באבות: 'אם אני לי מי לוי' - כי אם אני לא יעשה מה שאני צריך ויכול - אף אחד אחר לא יעשה זאת עבורי. משתדלים ועושים - ובעזרת השם גם מצליחים...

פתוחה לכל. וזהו כאן ענין מצוות ועבירות שזה פתוח לכל המצוות והעבירות - בבחירה הנתונה בידי האדם וכמובא ע"כ מה שהעולם נברא באות ה"א.

כן אפ"ל ע"פ המובא ב'פרי עץ חיים' (שער הברכות פ"ב) 'במצוותיו הוא סוד נצח והוד'. והא רגלין הם נגד 'נצח והוד', וזהו ענין 'דרך והליכה'

"אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגויים" (יב ב) כפל לשון 'אבד תאבדון', ויעוין ברש"י ע"כ. ואפ"ל בדרך רמז 'אבד תחילתו באות א'. 'ת'אבדון' - באות ת'. שיש לאבד את הכל מא' - ת'. וכמובא בהמשך הפסוק.

"לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחרריך" (יב כה) בדברי רש"י: 'צא ולמד שכן של מצוות שאם על הדם שנפשו של אדם קצה מהן, הפרוש מהן זוכה לו ולבניו אחריו ק"ו לגזל וכו'.

ואפשר לומר בדבריו דרמוזים בכאן מעלת שכן של כל המצוות, ד'למען ייטב לך ולבניך אחרריך' בגמטריא 'תר"ג מצוות' (עם האותיות של שני התיבות), ועוד שבע מצוות דרבנן. רמז לשכן של כלל המצוות.

"שמר ושמעת את כל הדברים האלה" (יב כח) ע"ד 'נעשה ושמע' בריש 'נעשה' אח"כ 'נשמע'. וזה 'שמר' - בהתחלה, ולאחמ"כ 'ושמעת'.

"בנים אתם לה' אלוהיכם לא תתגדדו" (יד א)

יש לומר בהקדם, על הא דכתוב בספר 'פיתוחי חותם' (לרבי יעקב אביחצירא ז"ע) דעם ישראל ע"י עסק התורה וקיום המצוות מגדילים ומאזירים את מחנה השכינה. ולהיפך, כשעושים מעשים אשר לא ייעשו נבראים מלאכים רעים ונותנים כוח לסטרא אחרא. וזה: 'בנים אתם לה' אלוהיכם' דכמו הבן שנותן כוח לאביו כנאמר ע"י דוד 'תנו עוז לאלוהים'. ולהיפך צריכים מאוד להישמר לא לתת כוח לס"א, שזה 'לא תתגדדו' דהיינו לא לעשות גדודים שהם חיילות לס"א.

ואפ"ל בדבריו, וזהו רמזו בתיבות אלו של תחילת הפסוק גופא: 'בנים אתם'. מלשון 'בנין' וככתוב בפסוק בשרה אמנו (בראשית טז, ב): 'אולי אבנה מקנה' - שעם ישראל בונים כביכול את השכינה במצוות, כדבריו. ולהיפך 'אתם' אותיות 'מת' שרומז על הס"מ וכמובא בזוהר (ח"ג רע"ה) ע"ה"פ 'על פי שנים עדים יומת המת'. שיש להזהר לא לתת כוח ח"ו בעוונות לס"א.

"ואכלת לפני ה' אלוהיך...למען תלמד ליראה את ה' אלוהיך" (יד כג) ע"פ המובא (ליק"מ יז) שע"י אכילה בכשרות כראוי זוכים ליראה ואהבה. וזהו: 'ואכלת לפני ה', ובהמשך 'למען תלמד ליראה את ה' אלוהיך' שזוכים ליראה, והר"ת של: א"ת 'יק'ק 'אלוהיך' (עם הכולל) הוא 'אהבה'.

"וזה דבר השמטה... כי קרא שמטה לה" (טו ב) 'וזה דבר' ע"ד הנאמר ע"ה"פ 'זה הדבר' (במדבר ל) בדברי רש"י שהוא 'אספקלריה המאירה', גילוי אמונתו, וככתוב בהמשך הפסוק: 'כי קרא שמטה לה'. גילוי השגחתו ית' בקיום מצוה זו.

פתוח פתח" (טו ט)

ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (ד ב) שהצדקה פותחת ומרחבת את כל הפתחים של קדושה. והנה, ההבדל בין 'פתוח' ל'תפתח' הוא שזה ב- ו' וזה בת', שע"י הפתוח שלך בו' שהוא לשון המשכה - 'תפתח' בת' הרומזת על שפע וכמובא בזוהר (נשא קכח): והיינו דתנינן גרישומי אַתְנוּן, תַּיָּו וְשִׁים יְשׁוּמָא לְעִתִּיק יוֹמִין דְּנְתוּתִיה. (דביה תליא תמים דעות, שלים מכל סטרוי וסתים, ושכיך, ושקיט).

סוד כוונת 'אלול'
בדברי האר"י, הוא:
"הנותן בים דרך"
"דרך" גימטריא
ב' פעמים "בקי"
עיקר התשובה היא
ב-ב' בקיאות
בקיאות ברצוא - עת עליה.
בקי בשוב - עת ירידה.
(ליקוטי מוהר"ן)
התחזקות בכל מצב!

זוהר ראיה